

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-654/15-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Mateřská škola Hranice, okres Cheb
Sídlo	Soukenná 844, 351 24 Hranice
E-mail právnické osoby	skolkahranice@gmail.com
IČO	60 611 391
Identifikátor	600 066 193
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Jarmilou Vožňákovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Město Hranice
Místo inspekční činnosti	Soukenná 844, 351 24 Hranice
Termín inspekční činnosti	26. – 27. října 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Mateřská škola Hranice, Soukenná 844, okres Cheb (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy s kapacitou 75 dětí a školní jídelny s kapacitou 330 stravovaných v souladu se zřizovací listinou a zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. Školní komplex čtyř pavilonů, které jsou propojeny spojovacími chodbami, obklopuje rozlehlá zahrada se vzrostlými stromy a dětskými zahradními prvky.

Mateřská škola s celodenním provozem se nachází ve dvou pavilonech, kde jsou umístěny tři třídy a společná ložnice. Děti jsou umístěny podle věku do jednotlivých tříd s motivačními názvy „Koťátka“ (2 – 4 roky), „Sluníčka“ (4 – 5 let) a „Motýlci“ (5 – 6 let). Kapacita školy je stejně jako v předcházejících dvou letech naplněna. V posledním ročníku je 27 dětí, dvě mají odklad povinné školní docházky, z nichž jedno je dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. K září 2015 bylo zapsáno devět dětí mladších tří let. Ve škole jsou k datu inspekční činnosti dvě děti s odlišným mateřským jazykem. Děti nastupují k základnímu vzdělávání do nedaleké základní školy. Délka provozu je zajištěna od 5:45 hod. do 15:30 hod. Úplata za předškolní vzdělávání činí Kč 280,- měsíčně.

Předškolní vzdělávání se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „ Objevujeme svět kolem nás“. Dokument je zpracován na období od 1. 9. 2013 do 31. 8. 2016.

Děti a zaměstnanci školy se stravují ve vlastní školní jídelně, která zároveň zajišťuje stravování žákům místní základní školy a v rámci doplňkové činnosti rovněž cizím strávníkům. Ve sledovaném období této služby využívalo průměrně 219 strávníků, kapacita školní jídelny je tak naplněna z 66 %.

Informace o činnosti školy jsou dostupné ve škole a na webových stránkách www.mshranice.estranky.cz

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola prezentuje informace o své činnosti prostřednictvím webových stránek nebo na společných akcích s rodiči. Ředitelka, splňující předpoklady pro výkon činnosti školy, působí ve vedoucí funkci pět let. Během tohoto období uplatnila manažerské schopnosti při opravě objektu a postupném obnovování materiálního vybavení. Za finanční spoluúčasti zřizovatele a pomocí vlastních zdrojů – fondů – částečně zrekonstruovala jednotlivé pavilony a spojovací chodby mezi nimi, rekonstrukcí prošla školní jídelna a částečně školní kuchyně. Průběžně je obnovováno vybavení jednotlivých tříd a zázemí pro zaměstnance. Od června letošního roku je dětem k dispozici zrevitalizovaná zahrada, která byla doplněna o dětské herní prvky. Ve třídě nejmladších dětí jsou pro některé děti vysoké stolky a židle, děti nedosáhnou chodidly na zem.

Ředitelka přijímá ke vzdělávání přednostně děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, následně podle vydaných kritérií, která zajišťují rovný přístup ke vzdělávání. Ve třídě „Motýlků“ je poskytnuta dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami podpora ke vzdělávání formou asistenta pedagoga.

Vzdělávání dětí zajišťuje kolektiv šesti učitelek včetně ředitelky školy a asistentka pedagoga. Čtyři učitelky splňují podmínku odborné kvalifikace (66,7 %), dvě učitelky si doplňují odbornou kvalifikaci vysokoškolským studiem v bakalářském studijním programu, asistentka pedagoga studuje kvalifikační kurz pro asistenty pedagoga.

Oblast kontrolní a hospitační činnosti není koncepční. Podpora začínajících učitelek, které vzdělávají nejmladší děti ve třídě „Koťátek“, je nedostatečná. Není jim určen mentor, ředitelka v hospitační činnosti vykazuje spíše popis průběhu a aktivit dětí. V případě, že jsou přijata doporučení, není prováděna jejich následná kontrola. Doporučení ředitelky naplňovat cíle a plánovat činnosti v této třídě podle stejného třídního vzdělávacího programu (dále „TVP“) jako ve třídě „Sluníček“ (děti 4 - 5 leté) nerespektuje individuální a věkové zvláštnosti dětí. Nedůslednost v kontrolním systému ředitelky se projevila v nedostatecích ve vedení dokumentace. Třídní knihy vedené ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 neobsahovaly průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu, např.: zápisy v období od 5. 10. 2015 do 9. 10. 2015 ve třídě „Sluníček“ (opakovaný zápis „volné hry D.“), neobsahovaly konkrétní odpolední činnosti dětí. Ve dnech 29. 6. 2015 a 30. 6. 2015 zápisy v třídní knize „Koťátek“ zcela chyběly, ačkoli vzdělávání probíhalo. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), je zaměřeno na splnění kvalifikačních požadavků pedagogických pracovníků. Ředitelka vypracovává pro daný školní rok plán DVPP, jedná se však o formální záležitost, neboť vzdělávacích akcí se z důvodu špatné dopravní dostupnosti učitelky nezúčastňují. K prohlubování svých znalostí využívají formu samostudia, zpětná vazba ostatním učitelkám ani vedení školy není poskytována.

Škola financuje svou činnost z několika zdrojů. Stěžejní část tvoří **finanční prostředky** přidělené ze státního rozpočtu, škola dále hospodaří s příspěvkem od zřizovatele a s vlastními prostředky (fondy, příjmy z hlavní a doplňkové činnosti – školné, platby za stravování dětí, zaměstnanců a cizích strávníků). V roce 2014 škola získala další finanční prostředky v rámci rozvojových projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. Všechny získané prostředky jsou plně využity ve prospěch hlavní činnosti školy.

Bezpečnost a ochranu zdraví zajišťuje škola v souladu s vnitřními předpisy. Děti jsou průběžně poučovány o dodržování bezpečnosti a ochraně zdraví při vzdělávání a při dalších činnostech pořádaných školou (záznamy v třídních knihách). Školní úrazy jsou evidovány v knize úrazů, která obsahuje všechny údaje stanovené právním předpisem, index úrazovosti je pod celostátním průměrem.

Školní jídelna zabezpečuje **stravování** dětí mateřské školy v souladu se zásadami zdravé výživy. Personál kuchyně připravuje pro děti nutričně vyvážená jídla. V průběhu celého dne mají děti k dispozici nápoje, které jim učitelky nalévají na požádání.

Materiální podmínky a finanční předpoklady umožňují naplňování ŠVP PV. Řízení školy vyžaduje zlepšení v pedagogickém vedení učitelek. Začínajícím učitelkám není poskytována efektivní zpětná vazba. V třídních knihách nejsou průkazně vedeny záznamy o poskytovaném vzdělávání. Ve třídě „Koťátek“ jsou pro některé děti umístěny nevhodné stolky a židle vzhledem k jejich vzrůstu.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školní vzdělávací program je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“). Vzdělávací obsah je rozpracován do čtyř integrovaných bloků s různorodou nabídkou činností. Jako nadstandardní aktivitu mateřská škola nabízí seznamování se základy německého jazyka ve třídě nejstarších dětí, které vede ve druhém pololetí školního roku učitelka. Část pedagogů se však zatím s dokumentem průkazně neidentifikuje.

Průběh předškolního vzdělávání byl sledován u všech učitelek při dopoledních i odpoledních činnostech. Sledovaný systém organizace nevycházel ze zásad stanovených v ŠVP PV. Děti ve volných hrách spolupracovaly, komunikovaly, ale měly málo času na

rozehrání námětových nebo konstruktivních her. Z výtvarných a pracovních činností, které byly dětem nabízeny, převládalo netvořivé vybarvování omalovánků. Většina dětí přicházela do mateřské školy později a po krátkém čase přešly společně k řízeným činnostem, tím nebyly spontánní a řízené aktivity vyvážené. K rozvolněnému režimu nedocházelo ani při hygieně a stravování. Děti byly neustále spolu, čekaly na ostatní, což vedlo k nekázní a učitelky je zklidňovaly. Nabídka tělovýchovného náčiní a náradí pro rozvoj hrubé motoriky byla minimální, pomůcky byly uklizeny v kabinetu. Pozitivním zjištěním bylo, že učitelky využívaly k hudebně pohybovým aktivitám reprodukovanou hudbu, doprovod klavíru či motivaci říkankou.

Atmosféra ve třídách byla pozitivní, učitelky komunikovaly s klidem, děti se k nim obracely s důvěrou. Činnosti vycházely většinou z pokynů učitelek, děti měly malý prostor pro vlastní aktivitu a iniciativu, což vedlo k nízkému zájmu dětí o předkládané činnosti. Děti nejstarší věkové skupiny byly po řízeném rozhovoru s učitelkou ještě neúměrně dlouho zatíženy plněním pracovního listu. Učitelky během školního roku pracovní listy dětem opravují, zvýrazňují chyby a hodnotí veselým nebo smutným „smajlíkem“. Při řešení pracovního listu v hospitovaný den se objevovala u dětí obava z chyby, podporovaná nevhodnou motivací učitelky. Některé další nedostatky ve využívání vzdělávacích metod plynou z chybějící odborné kvalifikace učitelek (ve třídě s motivačním názvem „Koťátka“), z nevhodně sestavených třídních vzdělávacích programů a především z nedostatečné metodické pomoci ředitelky. Pozitivním zjištěním je, že si např. při práci s textem, náročným pro skupinu nejmladších dětí, začínající učitelka toto riziko uvědomila a vhodně zareagovala změnou činnosti dětí. Průběžně byly zařazovány činnosti zaměřené na poznávání přírodních jevů a péči o životní prostředí. Učení formou pokusů a omylů, prožitkem nebo vlastní invencí bylo ojedinělé.

Asistentka pedagoga vhodně poskytovala podporu dítěti se zdravotním postižením zejména v době, kdy bylo hlučnější.

Při odpoledním odpočinku nebyly respektovány individuální potřeby dětí. Ve společné ložnici odpočívaly děti ze třídy „Motýlků“ a „Sluníček“ dohromady za přítomnosti dvou učitelek. Dětem, které neusnuly, nebyla učitelkami nabídnuta náhradní činnost a odpočívaly se spícími dětmi na lehátku. ČŠI doporučuje, aby přímá pedagogická práce učitelek byla efektivněji využita pro nespavé děti, které budou při aktivitách naplňovat cíle ŠVP PV.

V pedagogickém procesu nejsou uplatňovány nové trendy předškolního vzdělávání (např. plynulé přechody mezi činnostmi s ohledem na tempo dítěte, pružný režim dne reagující na potřeby dětí při hře). Prevládá řízené vedení učitelkami při všech činnostech, na děti jsou kladeny nepřiměřené nároky, které nerespektují individuální schopnosti dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány v záznamech o dětech, které učitelky zpracovávají dvakrát ročně. Ve shrnutí jednotlivých oblastí pozorování se snaží o nástin dalšího rozvoje osobnosti dítěte. Konkrétně se tak děje u dětí s problémovým chováním nebo neúspěšným plněním úkolů. U většiny dětí učitelky nerespektují jedinečnost osobnosti, hodnotí formálně (např. hodnocení „pohyb v normě“), a nezamýšlejí se nad cíli dalšího rozvoje každého dítěte. Učitelky dbají na socializaci dětí s odlišným mateřským jazykem, zvýšenou péčí věnují rozvoji slovní zásoby, začleňování dětí je učitelkami hodnoceno jako bezproblémové.

Činnost školy a výsledky vzdělávání jsou projednávány pravidelně v pedagogické radě včetně vlastního hodnocení školy, informace však mají nízkou vypovídací hodnotu, nekorespondují se zjištěními ČŠI (např. ve zprávě o vlastním hodnocení školy je

uvedeno: „...Při vzdělávání dětí jsou střídány činnosti dle pozornosti a zejména potřeb dětí. Závěr je využíván k hodnocení i sebehodnocení, důraz je kladen na individuální přístup, podporu samostatnosti ...“). Nejlépe se daří hodnotit materiální podmínky, jejich zlepšování věnuje škola pozornost. V hospitační činnosti ředitelky chybí zejména vyhodnocení stanovených cílů.

Nejmladší děti měly prostor pro manipulaci s předměty a činnosti zaměřené na smyslové vnímání. Starší děti již prokazovaly schopnost cíleně si vybírat hračky a pomůcky, spolupracovat a hru dále rozvíjet. Dobře se orientovaly v prostředí MŠ. Některé formy hodnocení ve třídě nejstarších dětí (orientace na chybu, počet chyb), zveřejňované na nástěnce v šatně dětí, byly v rozporu se zásadami stanovenými v ŠVP PV, neposilovaly sebedůvěru dětí. Ředitelka přijala v průběhu inspekční činnosti opatření na doporučení ČŠI a tento způsob zveřejnění hodnocení zrušila.

V rámci poradenské činnosti škola zprostředkovává rodičům kontakt se školskými poradenskými zařízeními, nejčastěji se jedná o doporučení vyšetření školní zralosti dětí. V hodnoceném období škola zabezpečila ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem a zákonnými zástupci diagnostiku dítěti se zdravotním postižením a zařadila podpůrná opatření (asistent pedagoga, individuální vzdělávací plán). Daří se spolupráce s místní základní školou, předškolní děti se účastní školní akademie s vlastním vystoupením. V rámci prevence zdraví škola spolupracuje se specializovaným zdravotnickým zařízením a nabízí preventivní vyšetření zraku.

Hodnocení výsledků vzdělávání dětí je málo efektivní. Nedaří se nabízet dětem poznatky, informace a činnosti takovými formami a metodami, které respektují specifické potřeby dětí předškolního věku. Způsob hodnocení výsledků vzdělávání ve třídě nejstarších dětí neposiloval jejich pozitivní sebepojetí.

Závěry

- a) Silnou stránkou školy je kvalitní materiální a prostorové zázemí, zajištění podpory dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- b) Slabé stránky se týkají především pedagogického vedení. Nejsou využívány nové trendy vzdělávání, chybí metodická podpora učitelkám s kratší praxí a nekvalifikovaným, učitelky pasivně přistupují k profesnímu rozvoji. Učitelky se snažily kombinovat individuální práci s dětmi a společnou frontální práci celé třídy, ale často tak činily neúčelně.
- c) Stolky a židle ve třídě nejmladších dětí neodpovídají věku dětí.
- d) Hodnocení pracovních listů ve třídě „Motýlků“ je prováděno formou nerespektující schopnosti dětí předškolního věku.
- e) Třídní knihy neobsahovaly průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu.
- f) Hodnocení dětí ve třídě „Motýlků“ bylo nevhodně zveřejňováno na nástěnce v šatně. V průběhu inspekční činnosti přijala ředitelka školy opatření a uvedený nedostatek odstranila.
- g) Česká školní inspekce doporučuje:
 - Zaměřit se na zkvalitnění pedagogického vedení školy, věnovat pozornost metodické podpoře začínajících a nekvalifikovaných učitelek, důsledně provádět kontrolu dokumentace školy;

- Vytvořit třídní vzdělávací programy vzhledem k věkovému složení dětí ve třídách;
 - Zacílit výběr seminářů v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků na aplikaci nových vzdělávacích trendů v předškolním vzdělávání do činností dětí;
 - Poskytovat dětem více příležitostí k vlastní aktivní činnosti a k prožitkovému učení;
 - Respektovat individuální potřebu odpočinku.
- h) Škola pokračuje nadále v obnově materiální podmínek. V oblasti pedagogického vedení však k výraznější změně nedošlo. Učitelky mají tendenci předávat dětem hotové informace, minimálně nabízejí činnosti, při kterých děti mohou uplatnit svoji tvořivost a fantazii, při řízených činnostech zaujímají dominantní roli a tím dávají malý prostor pro spontánní projev dětí.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů c) a zaslání zprávy o odstranění;
- do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů d) a e) a zaslání zprávy o prevenci;
- do 31. 12. 2015 přijetí opatření ke zlepšení stavu.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.k@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny vydané Městem Hranice dne 28. 1. 2010 včetně Dodatků č. 1 - 4;
2. Školní matrika vedená ve školním roce 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2013 do 31. 8. 2016;
4. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
5. Záznamy z kontrolní činnosti ředitelky vedené ve školním roce 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
6. Školní řád platný od 1. 10. 2011, aktualizovaný k 31. 8. 2015;
7. Třídní knihy všech tříd vedené ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
8. Záznamy o pozorování dětí vedené k datu inspekční činnosti;
9. Vlastní hodnocení mateřské školy za školní rok 2014/2015;

10. Rozsah přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků ve školním roce 2015/2016);
11. Jmenovací dekret ředitelky školy vydaný dne 12. 5. 2010 Městem Hranice s účinností ode dne 1. 6. 2010;
12. Rozhodnutí o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem Karlovarského kraje, odborem školství, mládeže a tělovýchovy pod čj. 1452/SK/06 dne 30. 3. 2006;
13. Výpis z obchodního rejstříku č. R7017/2014 vedeného Krajským soudem v Plzni oddíl Pr. vložka 422 ze dne 1. 8. 2014;
14. Výkaz S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2013, 30. 9. 2014, 30. 9. 2015;
15. Výkaz R 13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2013, 30. 9. 2014, 30. 9. 2015;
16. Výkaz Z 17-01 o činnosti školního stravování podle stavu k 31. 10. 2013 a k 31. 10. 2014;
17. Žádost o povolení výjimky z počtu dětí ve třídě mateřské školy ze dne 29. 6. 2015 včetně souhlasu starosty města, bez čj.;
18. Souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga vydaný Krajským úřadem Karlovarského kraje, odborem školství, mládeže a tělovýchovy dne 28. 7. 2015 pod čj. 7158/SK/15;
19. Personální dokumentace zaměstnanců školy;
20. Mzdové listy zaměstnanců za rok 2013 a 2014;
21. Rozpočet na rok 2013, 2014 a 2015 vydaný Krajským úřadem Karlovarského kraje a Městským úřadem Hranice;
22. Účetní závěrka roku 2013, 2014;
23. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2014/2015, 2015/2016;
24. Protokoly o provedené revizi elektrických spotřebičů v 2/2015;
25. Protokol o provedené odborně technické kontrole sportovního zařízení a vybavení ze dne 20. 1. 2015;
26. Kniha úrazů vedená od 25. 9. 2012 k datu kontroly;
27. Traumatologický plán z 21. 6. 2013;
28. Smlouva o zajištění dodávek obědů pro zaměstnance Města Hranice ze dne 1. 9. 2014;
29. Smlouva o zajištění dodávek obědů pro žáky a zaměstnance základní školy v Hranicích ze dne 1. 9. 2014;
30. Přihlášky ke stravování vedené ve školním roce 2014/2015 a seznamy strážníků vedené ve školním roce 2014/2015;
31. Jídelní lístky za školní rok 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
32. Propočty průměrné spotřeby vybraných druhů potravin za období školního roku 2014/2015 a za září 2015;

33. Bilance příjmů a nákladů za období září 2014 – září 2015;
34. Měsíční hlášení hospodaření s potravinami a finanční normou za období září 2014 až září 2015;
35. Výdejky potravin č. 9 z 9. 1. 2015, 51 z 9. 2. 2015, 81 z 2. 3. 2015, 138 z 10. 4. 2015, 144 z 22. 5. 2015, 1500306 a 1500307 z 1. 9. 2015, 1500312 a 1500313 ze 4. 9. 2015, 1500326 a 1500327 z 15. 9. 2015, 1500340 a 1500341 z 24. 9. 2015.

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Karlovarském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jaroslava Petlíková, školní inspektorka

Mgr. Jaroslava Petlíková, v. r.

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Bc. Libuše Skopcová, v. r.

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka

Mgr. Marie vrátníková, v. r.

V Karlových Varech dne 20. listopadu 2015

Datum a podpis ředitelky školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Jarmila Vožňáková, ředitelka školy

Jarmila Vožňáková, v. r.

V Hranicích dne 27. listopadu 2015